

Державний вищий навчальний заклад
«Донецький національний технічний університет»
Кафедра історії та права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

_____ Леонід Бачурін

« _____ » _____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 19, ОК 20 МЕТОДИ ЗБОРУ СОЦІОЛОГІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень освіти: перший (бакалаврський)

Спеціальність (ості)

054 Соціологія

(шифр і назва спеціальності (тей))

Освітня програма

Соціологія

(назва освітньої програми)

Мова навчання: українська

Робоча програма навчальної дисципліни «**Методи збору соціологічної інформації**»
(повна назва дисципліни)
для здобувачів вищої освіти за спеціальністю **054 Соціологія**.

«03» вересня 2021 року. – 10 с.

Розробник: доцент кафедри історії та права, доцент, к.і.н. Дмитрик І.О.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри історії та права
(назва кафедри)

Протокол № 1 від. “ 03 ” вересня 2021 р.

Завідувач кафедри _____ (Моїсєєнко Л.М.)
(підпис)
« _____ » _____ 20 ____ р.

Схвалено Науково-методичною комісією галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр, назва)

Протокол № ____ від. “ _____ ” _____ 20 ____ р.
“ _____ ” _____ 20 ____ р. Голова _____ (Ляшок Я.О.)
підпис) _____ (прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація

Форма навчання	Денна	Заочна
Статус	обов'язкова	
Обсяг в кредитах ЄКТС	5/7	7
Обсяг в годинах за навчальним планом, разом: в тому числі:	150/210	210
лекції:	32/32	6
практичні заняття:	32/48	6
лабораторні заняття:	-	-
семінари:	-	-
самостійна робота:	86/130	198
Форма підсумкового контролю	Екзамен/ диф.залік	
Дисципліну викладають	Дмитрик Ірина Олександрівна https://donntu.edu.ua/fem/kafedra-ip ; e-mail: iryna.dmytryk@donntu.edu.ua	

Передумови для вивчення дисципліни: вивченню дисципліни передують засвоєння базових положень із дисциплін «Загальна соціологічна теорія», «Сучасні соціологічні теорії».

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення курсу «Методи збору соціологічної інформації»: набуття студентами знань щодо сутності та змісту основних методів збору соціологічної інформації.

Загальні компетентності:

- ✓ здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;
- ✓ здатність бути критичним і самокритичним;
- ✓ здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- ✓ здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- ✓ навички міжособистісної взаємодії;
- ✓ здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- ✓ здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;
- ✓ здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- ✓ здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності:

- ✓ здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології;
- ✓ здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому;
- ✓ здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів;
- ✓ здатність самостійно планувати, організовувати та проводити соціологічне дослідження;
- ✓ здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога.

Програмні результати навчання:

- використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності;
- застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі;
- пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач;
- ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач;
- вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації;
- обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури;
- вміти розробляти програму соціологічного дослідження;
- володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів;
- знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога.

3. Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- етичні правила досліджень у соціології ;
- етапи дослідження і його структуру;
- методи вимірювання соціальних змінних;
- логіку вибірки елементів спостереження;
- основні методи збору соціологічної інформації;
- сутність кількісних та якісних методів;
- переваги та недоліки кожного з методів.

вміти:

- оперувати основними термінами та поняттями курсу;
- вибирати адекватний метод збору інформації в залежності від мети, завдань дослідження, дослідницької стратегії та наявних ресурсів;
- розробляти інструментарій дослідження (анкети, гайди глибинних інтерв'ю, гайди фокусованих групових інтерв'ю тощо);
- розробляти польову документацію методів (інструкції для інтерв'юєрів, щоденники інтерв'юєрів тощо);
- планувати процедуру збору соціологічної інформації на польовому етапі дослідження;
- орієнтуватись в типових помилках, що виникають на етапі збору соціологічної інформації.

4. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамени;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Навчальні досягнення студентів оцінюються в межах поточного, проміжного і підсумкового контролю. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю здійснюється у фронтальній, груповій, індивідуальній формах. Використовуються методи усного, письмового, тестового контролю, самоконтролю.

Семестровий контроль здійснюється під час семестрового іспиту, який проводиться в письмовій формі.

Для денної форми навчання

Поточний контроль																Мак бал за результатами поточного контролю	Іспит	Мак бал, що може набрати студент
Пр 1	Пр 2	Пр 3	Пр 4	Пр 5	Пр 6	Пр 7	Пр 8	Пр 9	Пр 10	Пр 11	Пр 12	Пр 13	Пр 14	Пр 15	Пр 16	40	60	100
2	2	2	2	2	2	2	6	2	2	2	2	2	2	2	6			84
1	1	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	1	1	1	5			

Примітки: 1) Пр1, Пр2, Пр3 і т.д – практичні роботи

2) У числівнику максимальний бал – при своєчасному та правильному виконанні, у знаменнику – мінімальний (при правильному, але несвоечасному виконанні)

Поточний контроль												Інд. завд.: аналітичний звіт	Мах бал за результатами поточного контролю	Іспит	Мах бал, що може набрати студент
Пр 1	Пр 2	Пр 3	Пр 4	Пр 5	Пр 6	Пр 7	Пр 8	Пр 9	Пр 10	Пр 11	Пр 12				
1	1	1	2	1	1	1	2	1	1	2	3				
1	0,5	1	0,5	1	1	0,5	1	1	1	0,5	1				
Пр 13	Пр 14	Пр 15	Пр 16	Пр 17	Пр 18	Пр 19	Пр 20	Пр 21	Пр 22	Пр 23	Пр 24				
1	1	2	1	1	1	2	1	1	1	2	3	6	40	60	100
1	0,5	1	1	0,5	1	1	1	0,5	1	0,5	1	4	24		84

Примітки: 1) Пр1, Пр2, Пр3 і т.д – практичні роботи

2) У числівнику максимальний бал – при своєчасному та правильному виконанні, у знаменнику – мінімальний (при правильному, але несвоечасному виконанні)

Оцінювання **курсівих робіт** здійснюється за 100-бальною шкалою. Вони розподіляються за наступною схемою:

Максимальна кількість балів		
Пояснювальна записка	Захист роботи	Сума
До 40	До 60	100

Для заочної форми навчання

Поточний контроль			Інд. завд.: аналітичний звіт	Мах бал за результатами поточного контролю	Екз. робота	Мах бал, що може набрати студент
Пр 1	Пр 2	Пр 3				
10	10	10	10	40	60	100
6	6	6	6	24		84

Примітки: 1) Пр1, Пр2, Пр3 і т.д – практичні роботи

2) У числівнику максимальний бал – при своєчасному та правильному виконанні, у знаменнику – мінімальний (при правильному, але несвоечасному виконанні)

Результати підсумкового контролю оцінюються за 100-бальною шкалою та чотирибальною («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Відповідність між шкалами встановлюється наступним чином:

Оцінка	
За 100-бальною шкалою	Для екзамену, курсового проекту(роботи)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Основні теми дисципліни

Тема 1. Проблеми теорії та методології соціологічного дослідження.

Тема 2. Теоретична підготовка соціологічного дослідження.

Тема 3. Вимірювання соціальних характеристик.

Тема 4. Вибірка в соціологічному дослідженні.

Тема 5. Метод опитування в соціологічних дослідженнях

Тема 6. Анкетування в соціології

Тема 7. Інтерв'ю в соціології.

Тема 8. Фокус-група.

Тема 9. Метод аналізу документів. Контент-аналіз.

Тема 10. Експертні оцінки як метод збору соціологічної інформації

Тема 11. Метод спостереження в соціологічних дослідженнях

Тема 12. Експеримент як метод збору емпіричних даних

6.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н.	З.ф.н.
1.	Тема 1. Проблеми теорії та методології соціологічного дослідження.	2/2	
2.	Тема 2. Теоретична підготовка соціологічного дослідження.	2/2	
3.	Тема 3. Вимірювання соціальних характеристик.	2/4	
4.	Тема 4. Вибірка в соціологічному дослідженні.	4/4	
5.	Тема 5. Метод опитування в соціологічних дослідженнях	2/4	2
6.	Тема 6. Анкетування в соціології	4/6	2
7.	Тема 7. Інтерв'ю в соціології.	4/6	2
8.	Тема 8. Фокус-група.	2/4	
9.	Тема 9. Метод аналізу документів. Контент-аналіз.	4/4	
10.	Тема 10. Експертні оцінки як метод збору соціологічної інформації	2/4	
11.	Тема 11. Метод спостереження в соціологічних дослідженнях	2/4	
12.	Тема 12. Експеримент як метод збору емпіричних даних	2/4	
	Усього годин	32/48	6

6.3. Теми лабораторних занять

Навчальним планом не передбачено.

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н.	З.ф.н.
1.	Тема 1. Проблеми теорії та методології соціологічного дослідження.	7/10	16
2.	Тема 2. Теоретична підготовка соціологічного дослідження.	7/10	16
3.	Тема 3. Вимірювання соціальних характеристик.	7/11	16
4.	Тема 4. Вибірка в соціологічному дослідженні.	7/11	16
5.	Тема 5. Метод опитування в соціологічних дослідженнях	7/11	16
6.	Тема 6. Анкетування в соціології	8/11	18
7.	Тема 7. Інтерв'ю в соціології.	8/11	18
8.	Тема 8. Фокус-група.	7/11	18
9.	Тема 9. Метод аналізу документів. Контент-аналіз.	7/11	16
10.	Тема 10. Експертні оцінки як метод збору соціологічної інформації	7/11	16
11.	Тема 11. Метод спостереження в соціологічних дослідженнях	7/11	16
12.	Тема 12. Експеримент як метод збору емпіричних даних	7/11	16
	Усього годин	86/130	198

6.5. Індивідуальні та/або групові завдання

Для студентів гр. СОЦ-20 денної форми навчання передбачено індивідуальне завдання в формі написання курсової роботи.

Теми курсових робіт:

1. Професійні орієнтації сучасних школярів.
2. Гендерні стереотипи в підлітковому віці.
3. Ціннісні орієнтації студентської молоді.
4. Ставлення студентів до основних видів девіантної поведінки.
5. Толерантність населення (Вашого населеного пункту) до домашнього насильства.
6. Роль комп'ютерних ігор в житті сучасних студентів.
7. Міграційні настрої студентської молоді.
8. Політична культура студентської молоді.
9. Соціальні проблеми українського суспільства.
10. Уявлення студентства про подружні ролі.
11. Шлюбний відбір.
12. Репродуктивні установки сучасної молоді.
13. Ставлення студентства до власного фізичного здоров'я та здорового способу життя.
14. Дозвілля студентів технічного вишу.
15. Традиційні та інноваційні форми дозвілля молоді (студентства).
16. Літературні вподобання студентської молоді.
17. Музичні вподобання студентської молоді.
18. Вплив засобів масової інформації на молодь.
19. Вплив соціальних мереж на молодь.
20. Вплив інфлюенсерів на молодь.

Для студентів денної та заочної форми навчання передбачено індивідуальне завдання в формі виконання аналітичного огляду наукових публікацій.

Теми індивідуальних завдань:

1. Соціальні проблеми українського суспільства.
2. Міграційні процеси в Україні.
3. Соціальна нерівність в Україні.
4. Ціннісні орієнтації студентської молоді.
5. Ціннісні орієнтації підлітків.
6. Ставлення студентів до основних видів девіантної поведінки.
7. Особливості дистанційного навчання під час пандемії COVID-19.
8. Вплив засобів масової інформації на молодь.
9. Вплив соціальних мереж на молодь.
10. Сучасні тенденції шлюбно-сімейних відносин в Україні.

7. Література

7.1. Основна

1. Методика соціологічного дослідження: навч. посіб. / Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича ; уклад. А. В. Камбур. - Чернівці : Рута, 2008. - 47 с.
2. Михайлева Е. Г. Методология и методы социологических исследований : учеб. пособие для студентов высш. учеб. заведений / Е. Г. Михайлева ; Нар. укр. акад., каф. социологии. – Харьков : Изд-во НУА, 2016. 286 с.
3. Паніна Н. В. Технологія соціологічного дослідження: Курс лекцій /2 видання, / Інститут соціології НАНУ. – К. : Ін-т соціології НАН України, 2007. – 320 с.
4. Паніотто В. І. Методи опитування: підручник / В. Паніотто, Н. Харченко; Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад.". - Київ : Києво-Могилянська академія, 2017. - 340 с.
5. Сапелкіна О. В. Емпірична соціологія : курс лекцій / Сапелкіна О. В., Чепурко Г. І. ; Ін-т соціології НАН України, Центр соц. експертиз ім. Юрія Саєнка ІС НАН України, Вища шк. соціології ІС НАН України. - Київ ; Львів : Простір-М, 2018. - 265 с.

7.2 Допоміжна

1. Богдан О. Що варто знати про соціологію та соціальні дослідження? : посіб.-довід. для громад. активістів та всіх зацікавлених / Олена Богдан ; консультант-рецензент Володимир Паніотто. - Київ : Дух і Літера, 2015. - 376 с.
2. Лупан І. В. Вибіркові обстеження у психології, соціології та педагогіці: навч. посіб. / Лупан І. В. - Кропивницький : Лисенко В. Ф., 2019. - 191 с.
3. Маковецький А. М. Надійність соціологічної інформації: навч. посібник / А.М.Маковецький ; Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці : ЧНУ, 2009. – 48 с.

- 4 Юськів Б.М. Контент-аналіз. Історія розвитку і світовий досвід / Б. М. Юськів. - Рівне : Перспектива, 2006. - 203 с.
- 5 Ядов В. А. Стратегия социологического исследования. Описание, объяснение, понимание социальной реальности / В. А. Ядов. – 5-е изд., стер. – Москва : Омега-Л, 2011. – 567 с.

7.2 Методична

Заплановано видання методичних вказівок з виконання курсової роботи з дисципліни «Методи збору соціологічної інформації» для студентів денної форми навчання.

6. Інформаційні ресурси

1. <http://www.nbuv.gov.ua/>- Бібліотека ім. В. Вернадського.
2. [http:// www.i-soc.com.ua](http://www.i-soc.com.ua) – Інститут соціології НАН України.
3. [http:// www.sau.kiev.ua](http://www.sau.kiev.ua) . – Офіційний сайт соціологічної асоціації України.
4. [http:// www.useps.org](http://www.useps.org).– Офіційний сайт українського центру економічних та політичних досліджень ім. Разумкова.